

CHRÁNÍME ÚRODU

Snad nejnebezpečnějším obdobím pro zemědělce i pro hasiče je období senoseče a žní. Během nich se k ohrožení úrody požáry spojují negativní lidské vlastnosti a jednání se zvýšeným nasazením techniky, která ne vždy odpovídá svým stavem požadavkům na požární bezpečnost. Přičtěme k tomu ještě sluncem vysušené lány i ostatní porosty a máme pohromadě všechny faktory, působící nárůst počtu požárů v tomto období. Co můžeme dělat pro to, abychom nevidali záběry v televizi, které nám ukazují velké požáry v rámci celé naší republiky, jejichž škody jdou do milionů.

Základním předpokladem je dodržování všech pravidel požární prevence a přizpůsobení jednání vnějším podmínkám. Jestliže v lese je kouření a rozdělování ohňů jednoznačně zakázáno, zvláště za suchého a teplého počasí platí tento požadavek i v polích, na loukách a všude tam, kde by mohlo takové počínání skončit požárem. Odhozený nedopalek cigarety je spolehlivým iniciátorem požáru, za mimořádně suchého počasí však postačí k zapálení vyschlého porostu i výfuk osobního automobilu, který vyschlou travou projížděl.

Samostatnou kapitolou – jednou z nejsmutnějších – jsou děti. Během prázdnin mají dostatek volného času pro vymyšlení nejrůznějších her, k nimž občas potřebují také zápalky. První kuřácké pokusy a hry se velmi často odehrávají několik kroků za vesnicí – tam stojí pěkný stoh, kde si budeme hrát, nebo ten seník je zajímavý, můžeme ho prozkoumat – poté se stane, že z nevinné hry se stane požár, který napáchá velké materiální škody, ale někdy i tato nevinná hra může skončit tragédií, když se děti nedostanou včas z dosahu ničivých plamenů.

Častou příčinou vzniklých požárů je zemědělská technika. Vlastní boj proti požárům zaviněných technikou začíná ještě před jejím nasazením do žňových prací. Pečlivá příprava a kontrola technického stavu by měla zahrnout elektroinstalaci a palivovou soustavu motorových vozidel a kombajnů, prohlídku a promazání třecích ploch, kde by třením mohlo dojít k nadměrnému zahřívání součástí a k požáru.

Samozřejmostí je požadavek na lapače jisker u těch strojů, které je ještě nemají zabudovány v tlumičích výfuku nebo nejsou vybaveny turbodmyčadly. Součástí kontroly je i prohlídka hasicích přístrojů. Pokud prohlídka dopadla dobře, neznamená to ještě, že během celého průběhu žní už technice nemusíme věnovat pozornost. Pravidelné prohlídky mohou včas a v zárodku odhalit drobné závady, které by se později mohly vymstít právě vznikem požáru. Bývá to právě elektroinstalace, kde zkrat nemusí vést ke vzniku požáru vozidla, ale postačí k zapálení vyschlého obilí. U kombajnů je třeba dávat pozor na žací lišty. Cizí předmět – obyčejně kámen ve styku s kovem působí jako křesadlo, jehož jiskry k podpálení obilí mnoho nepotřebují. Toto nebezpečí hrozí i u pásových dopravníků, zvláště v suchém a prašném prostředí. Nezapomeňte, že i obilný prach vytváří se vzduchem výbušnou směs, jejíž energie nemá daleko k průmyslovým výbušninám.

Velkým problémem se může stát i cizí předmět, který se dostane do senometu, který nám dopravuje seno do půdního prostoru. Kousek kovu či kámen přivezený spolu se senem může zavinit požár kravínu či skladovací haly.

Jestliže dbáme o dobrý stav u pohyblivé techniky, nesmí zůstat stranou ani stav objektů, ve kterých se úroda zpracovává a skladuje. I zde hrozí největší nebezpečí od elektroinstalace, je-li provedena v rozporu s předpisy, má-li poškozenou izolaci nebo používá spotřebiče, jejichž stav odporuje požadavkům požární bezpečnosti. Jsou to žárovky bez krytů, nejrůznější neodborné připojení „nouzového“ a provizorního osvětlení a další závady. Snad ani nemusíme připomínat, že otevřený oheň v prostorách plných obilného prachu nemá co dělat.

Při kontrolách často vychází najevo, jak malá péče je věnována uskladnění vlhkého obilí, píce či slámy. Ne všude patří měření vnitřní teploty uskladněných produktů k prostředkům předcházejícím samovznícení, které si připsalo na konto ztrát pěkně vysokou sumu. Ale to patří spíše do skupiny požárů, které vlastně způsobila lidská nedbalost.

Alena Cejpová